

V Bruseli 10. decembra 2020
(OR. en)

13900/20

**Medziinštitucionálny spis:
2020/0363(COD)**

**UK 102
PREP-BXT 56
AVIATION 238
CODEC 1317**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	10. decembra 2020
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2020) 827 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o spoločných pravidlách na zabezpečenie základnej leteckej prepojenosti po skončení prechodného obdobia uvedeného v Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2020) 827 final.

Príloha: COM(2020) 827 final

V Bruseli 10. 12. 2020
COM(2020) 827 final

2020/0363 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o spoločných pravidlách na zabezpečenie základnej leteckej prepojenosti po skončení prechodného obdobia uvedeného v Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Spojené kráľovstvo 1. februára 2020 podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii vystúpilo z Únie. Dohodu o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu¹ (ďalej len „dohoda o vystúpení“) Únia uzavrela rozhodnutím Rady (EÚ) 2020/135² a dohoda nadobudla platnosť 1. februára 2020. Prechodné obdobie uvedené v článku 126 dohody o vystúpení, počas ktorého sa na Spojené kráľovstvo a v ňom v súlade s článkom 127 uvedenej dohody naďalej uplatňuje právo Únie, sa končí 31. decembra 2020.

Rada 25. februára 2020 prijala rozhodnutie (EÚ, Euratom) 2020/266 o poverení začať rokovania so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska o novej dohode o partnerstve³. Ako vyplýva zo smerníc na rokovania, poverenie sa okrem iného vzťahuje na prvky potrebné na komplexné riešenie vzťahov so Spojeným kráľovstvom v oblasti letectva po skončení prechodného obdobia.

Nie je však isté, či do konca uvedeného obdobia nadobudne platnosť dohoda medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom upravujúca ich budúci vzťah v tejto oblasti.

Medzinárodná letecká doprava nemôže fungovať bez výslovného súhlasu zapojených štátov, a to z dôvodu ich úplnej a výlučnej zvrchovanosti, pokiaľ ide o vzdušný priestor nad ich územím. Leteckú dopravu medzi sebou štáty bežne upravujú dvojstrannými dohodami o poskytovaní leteckých služieb, v ktorých stanovujú konkrétne práva, ktoré si navzájom udeľujú, a podmienky ich uplatňovania. Prepravné práva a služby priamo súvisiace s ich uplatňovaním sú výslovne vyňaté z rozsahu pôsobnosti Všeobecnej dohody o obchode so službami⁴.

V Únii vyplýva sloboda leteckých dopravcov členských štátov (ďalej len „leteckí dopravcovia Únie“) poskytovať letecké dopravné služby na území EÚ výlučne z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve, v ktorom sa stanovujú aj pravidlá udeľovania licencií týmto dopravcom.

Na konci prechodného obdobia sa letecké dopravné služby medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi prestanú riadiť uvedeným nariadením.

Z toho vyplýva, že ak by neprišlo k uzavretiu dohody medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom, ktorou by sa táto záležitosť riadila, pre poskytovanie leteckých dopravných služieb medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi príslušnými dopravcami po skončení prechodného obdobia podľa dohody o vystúpení by neexistoval právny základ.

¹ Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7.

² Rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/135 z 30. januára 2020 o uzavretí Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 1).

³ Ú. v. EÚ L 58, 27.2.2020, s. 53.

⁴ Príloha 1B k Dohode o založení Svetovej obchodnej organizácie, Marrákeš 15. apríla 1994.

Priame služby leteckej dopravy medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi vykonávajú takmer výlučne leteckí dopravcovia zo Spojeného kráľovstva a z Únie. Ak by títo leteckí dopravcovia stratili právo poskytovať letecké dopravné služby medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi, došlo by k ich vážnemu narušeniu. Prevádzka by prestala na väčšine trás letových prevádzkových služieb medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom, ak nie na všetkých. Naproti tomu by trasy v Únii, na ktorých by po skončení prechodného obdobia už dopravu neprevádzkovali leteckí dopravcovia Spojeného kráľovstva, zostali v plnej miere prístupné pre leteckých dopravcov Únie.

V prípade scenára bez dohody sa očakávajú tieto vážne dôsledky pre dotknuté hospodárstva: čas cestovania leteckou dopravou by sa výrazne predĺžil a náklady by sa výrazne zvýšili, pretože by sa hľadali alternatívne trasy, a takisto by vzrástol tlak na infraštruktúru v leteckej doprave na týchto alternatívnych trasách, pričom by zároveň došlo k zníženiu dopytu po leteckej doprave. Dôsledky by teda bolestne pocítil nielen sektor leteckej dopravy, ale aj iné hospodárske odvetvia, ktoré sú od neho do veľkej miery závislé. Vyplývajúce prekážky obchodu by obmedzovali obchodovanie na vzdialených trhoch, ako aj pôsobenie podnikov na doterajšom mieste a ich (spätné) premiestňovanie. Narušenie prepojenosti v leteckej doprave by znamenalo stratu strategickú výhodu Únie a členských štátov.

Účelom tohto návrhu teda je stanoviť predbežné opatrenia na reguláciu leteckej dopravy medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom po skončení prechodného obdobia v prípade, že sa nepodarí dosiahnuť dohodu, ktorá by túto záležitosť upravovala.

Tento akt je súčasťou balíka opatrení, ktoré prijíma Komisia.

- **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Navrhované nariadenie je zamýšľané ako *lex specialis*, ktorým by sa riešili niektoré z dôsledkov vyplývajúcich z toho, že nariadenie (ES) č. 1008/2008 sa po skončení prechodného obdobia a v prípade, že nedôjde k uzavretiu dohody upravujúcej budúci vzťah medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom, už nebude vzťahovať na leteckú dopravu medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi. Navrhované podmienky sú obmedzené na to, čo je v tejto súvislosti nevyhnutné, aby sa predišlo neprimeranému narušeniu. Tento návrh je preto v úplnom súlade s existujúcimi právnymi predpismi, a predovšetkým s nariadením (ES) č. 1008/2008.

Navrhované nariadenie má byť v tejto súvislosti dočasným opatrením s cieľom zachovať počas obmedzeného obdobia a dotedy, kým sa neuzavrie a nenadobudne platnosť dohoda medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom upravujúca túto záležitosť, prepojenosť a chrániť záujmy Únie.

Navrhovaným nariadením by nebola dotknutá koncepcia budúcej dohody o leteckej doprave so Spojeným kráľovstvom.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh dopĺňa nariadenie Únie (ES) č. 1008/2008. Hoci koncepcia sledovaná v dohodách Únie o leteckej doprave s tretími krajinami sa v tomto nariadení v niektorých oblastiach dodržala (napr. prevádzkové oprávnenia), jeho konkrétny účel a kontext, ako aj jeho jednostranná podstata si nevyhnutne vyžadujú reštriktívnejší prístup k udeľovaniu práv i konkrétnejšie ustanovenia zamerané na zachovanie rovnocennosti práv a rovnakých podmienok.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom je článok 100 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Navrhovaný akt by dopĺňal nariadenie Únie (ES) č. 1008/2008 tak, aby bola zabezpečená základná prepojenosť napriek tomu, že uvedené nariadenie sa prestane uplatňovať na dotknuté prepravné operácie. Táto prepojenosť by sa zaručila rovnakým spôsobom v prípade prepravy do všetkých bodov v Únii, ako aj z týchto bodov, čím sa zabráni narušeniam na vnútornom trhu. Preto je nevyhnutné vykonať opatrenia na úrovni Únie, keďže vytýčený cieľ by nebolo možné dosiahnuť opatreniami na úrovni členských štátov.

- **Proporcionalita**

Navrhované nariadenie sa považuje za primerané, pretože na jeho základe možno zabrániť neprimeraným narušeniam spôsobom, ktorý zároveň leteckým dopravcom Únie zaručí rovnaké podmienky v hospodárskej súťaži. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa. Platí to predovšetkým pre podmienky, za ktorých sa udeľujú príslušné práva, týkajúce sa okrem iného potreby, aby Spojené kráľovstvo udeľovalo rovnocenné práva, a spravodlivej hospodárskej súťaže, ako aj pre obmedzenie úpravy na obdobie, kým sa neuzavrie dohoda o leteckej doprave medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

- **Výber nástroja**

Keďže aktom sa upravujú záležitosti úzko súvisiace s nariadením (ES) č. 1008/2008 a rovnako ako uvedené nariadenie má zabezpečiť úplne harmonizované podmienky hospodárskej súťaže, mal by mať podobu nariadenia. Táto podoba zároveň najlepšie zodpovedá naliehavosti situácie/kontextu, keďže čas, ktorý je k dispozícii pred skončením prechodného obdobia (bez uzavretia dohody upravujúcej budúci vzťah medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom), je príliš krátky na to, aby umožnil transpozíciu ustanovení obsiahnutých v smernici.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa z dôvodu výnimočnej, dočasnej a jedinečnej povahy udalosti vyžadujúcej si tento návrh, ktorý sa netýka cieľov existujúcich právnych predpisov.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Rôzne zainteresované strany v oblasti letectva a zástupcovia členských štátov pred uzavretím dohody o vystúpení a po jej uzavretí poukázali na výzvy vyplývajúce z rokovaní o dohode medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom a na možné riešenia.

Skutočnosť, že prechodné obdobie stanovené v dohode o vystúpení sa skončí 31. decembra 2020, potreba pripraviť sa na nevyhnutné zmeny, ktoré nastanú 1. januára 2021, a prípadné dodatočné opatrenia, ktoré treba prijať v prípade, že nedôjde k dohode, boli predmetom rokovaní so zástupcami členských štátov a rôznymi zainteresovanými stranami v oblasti letectva v kontexte prierezových a osobitných zasadnutí, ktoré sa konali v Bruseli a v členských štátoch.

Spoločnou témou v prezentovaných názoroch bola potreba regulačného zásahu v záujme zachovania určitého stupňa leteckej prepojenosti po tom, čo sa na Spojené kráľovstvo prestanú uplatňovať právne predpisy Únie. Pokiaľ ide o prepravné práva, zainteresované strany nie sú schopné prijať vlastné krízové opatrenia na zmiernenie škodlivého vplyvu v prípade, že sa neuzavrie dohoda upravujúca túto záležitosť. Najmenej šesť zástupcov leteckých dopravcov, skupín leteckých dopravcov a letísk vyjadrilo názor, že by sa mala zachovať vysoká úroveň leteckej prepojenosti s leteckými dopravcami Spojeného kráľovstva tak, že sa udrží vysoká úroveň ich prístupu na trh. Iné zainteresované strany (prevažne zástupcovia leteckých dopravcov EÚ) však naopak zdôraznili, že na zaručenie rovnakých podmienok na trhu by sa status quo nemal zachovávať bez toho, aby boli úplne zosúladené predpisy. Väčšina pripomienok, ktoré boli doručené pred vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ, vrátane pripomienok členských štátov predložených v rámci seminárov organizovaných Komisiou v roku 2018, bola po vystúpení potvrdená a doplnená, a to aj z hľadiska budúceho vzťahu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Príslušné zainteresované strany Komisii poskytli viaceré typy posúdenia dôsledkov vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ pre sektor leteckej dopravy. V týchto posúdeniach sa dospelo k záveru, že výpadok leteckej prepravy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom by v EÚ spôsobil vážne narušenia. V hospodárstve v širšom zmysle zohráva letecká prepojenosť ústrednú úlohu. Neuláhčuje len mobilitu, ale je aj silným motorom obchodu, rastu a zamestnanosti. Priamy príspevok leteckej dopravy k HDP EÚ predstavuje 168 miliárd EUR, zatiaľ čo celkový vplyv vrátane cestovného ruchu dosahuje vďaka multiplikačnému účinku až 672 miliárd EUR⁵. Celkový podiel cestujúcich na trasách medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom v roku 2019 predstavoval 24 % celkovej prepravy v rámci EÚ, hoci medzi jednotlivými členskými štátmi EÚ boli pri tomto údaji výrazné rozdiely. Navyše v roku 2019 leteckí dopravcovia s licenciou v Spojenom kráľovstve ponúkali 19,5 % miest na sedenie dostupných na pravidelných letoch v rámci EÚ, pričom 50,4 % poskytovaných prepravných služieb medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom ponúkali leteckí dopravcovia s licenciou v EÚ. Alternatívne spôsoby dopravy (železničná a námorná) sú síce k dispozícii, ale len v malom počte krajín, ako je Belgicko, Francúzsko a Írsko. V prípade vzdialenejších krajín na východe a juhu Únie je cestná a železničná doprava taká časovo náročná, že nepredstavujú skutočnú alternatívu k leteckej doprave. Výrazne škodlivý vplyv úplného výpadku leteckej prepojenosti na hospodárstvo a občanov EÚ preto treba zmierniť.

Je zrejmé, že negatívny vplyv vážnych narušení leteckej prepojenosti medzi Spojeným kráľovstvom a Úniou by sa počas súčasnej pandemickej krízy, ktorá si od leteckého odvetvia Únie a jej hospodárstva ako celku vyberá bezprecedentnú daň, ako aj po tejto kríze len zosilnil.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na výnimočnú povahu situácie a obmedzené potreby, pokiaľ ide o obdobie, počas ktorého sa zmena postavenia Spojeného kráľovstva vykonáva, netreba uskutočniť posúdenie vplyvu. Okrem navrhovanej alternatívy neexistujú žiadne iné vecne a právne odlišné alternatívy politiky.

⁵ Akčná skupina pre leteckú dopravu (ATAG), *Aviation: Benefits Beyond Borders report for 2020* (Letecká doprava: prínosy presahujúce hranice, správa za rok 2020).

- **Základné práva**

Tento návrh nemá žiadne dôsledky na ochranu základných práv.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Neuvádza sa.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Neuvádza sa.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuvádza sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Ako bolo uvedené, účelom tohto návrhu je stanoviť predbežné opatrenia na reguláciu leteckej dopravy medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom po skončení prechodného obdobia v prípade, že sa nepodarí dosiahnuť dohodu, ktorá by túto záležitosť upravovala (článok 1). Tieto opatrenia sú určené na zachovanie základnej prepojenosti počas prechodného obdobia, kým sa takáto dohoda neuzavrie (článok 14).

Navrhovaným nariadením sa v prvom rade (článok 3) stanovuje jednostranné udelenie prepravných práv v rámci prvej, druhej, tretej a štvrtej slobody leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva, aby mohli naďalej lietať nad územím Únie a uskutočňovať na ňom technické zastávky, ako aj prevádzkovať dopravu na priamych trasách medzi predmetnými územiami. Pritom sa nerozlišuje medzi prepravou cestujúcich a nákladu, ani medzi pravidelnými a nepravidelnými leteckými dopravnými službami. Dopravcovia Spojeného kráľovstva zároveň budú môcť (článok 4) poskytovať tieto služby prostredníctvom dohôd o spoločnom označovaní liniek alebo o blokovanej časti kapacity lietadla a uzatvárať dohody o prenájme za prísnych podmienok (článok 5), no s inými bežnými modalitami prevádzkovej flexibility (napr. zmena lietadla v mieste medzipristátia alebo zabezpečovanie leteckej dopravy do viac než jedného bodu pri tom istom lete) sa nepočíta.

Na práva udelené leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva sa vzťahuje zásada „reciprocity“, v navrhovanom nariadení (článok 6) sa preto stanovuje mechanizmus, ktorým sa má zabezpečiť, aby práva leteckých dopravcov Únie v Spojenom kráľovstve zostali rovnocenné s právami udelenými leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva podľa navrhovaného nariadenia. V opačnom prípade má Komisia právomoc prijímať prostredníctvom vykonávacích aktov potrebné opatrenia na nápravu situácie, a to aj obmedzením alebo zrušením prevádzkových oprávnení leteckých dopravcov Spojeného kráľovstva. Posúdenie miery rovnocennosti a prijatie nápravných opatrení zo strany Komisie nie je obmedzené na prísny formálny súlad medzi dvoma právnymi poriadkami, pretože medzi dotknutými trhmi existujú výrazné rozdiely a je potrebné vyhnúť sa automatickému kopírovaniu predpisov, ktoré by mohlo v konečnom dôsledku byť v protiklade so záujmami Únie.

Rovnako ako vo všetkých dohodách Únie o poskytovaní leteckých služieb sa aj v navrhovanom nariadení (hoci jeho účelom je dočasne zabezpečiť základnú prepojenosť) stanovuje flexibilný mechanizmus, ktorým sa leteckým dopravcom Únie majú zabezpečiť

spravodlivé a rovnaké príležitosti v hospodárskej súťaži s leteckými dopravcami Spojeného kráľovstva od momentu, keď sa na Spojené kráľovstvo už nebude vzťahovať právo Únie. Predpokladom rovnakých podmienok je, aby Spojené kráľovstvo aj po skončení prechodného obdobia naďalej v oblasti leteckej dopravy uplatňovalo dostatočne prísne štandardy, pokiaľ ide o: spravodlivú hospodársku súťaž vrátane regulovania kartelov, zneužívania dominantného postavenia a fúzií; zákaz neoprávnených štátnych subvencií; ochranu pracovníkov; ochranu životného prostredia; bezpečnostnú ochranu a bezpečnosť. Okrem toho sa musí zabezpečiť, aby dopravcovia Únie neboli v Spojenom kráľovstve diskriminovaní, a to ani *de iure*, ani *de facto*. Preto sa v navrhovanom nariadení (článok 7) Komisii zveruje úloha monitorovať podmienky hospodárskej súťaže medzi leteckými dopravcami Únie a Spojeného kráľovstva a udeľuje sa jej právomoc prijímať prostredníctvom vykonávacích aktov potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby boli tieto podmienky vždy splnené.

Zavádzajú sa postupy potrebné na to, aby členské štáty mohli overovať, či leteckí dopravcovia, lietadlá a posádky, ktoré letia na ich územia na základe tohto nariadenia, majú od Spojeného kráľovstva licenciu alebo osvedčenie v súlade s medzinárodne uznávanými bezpečnostnými normami, či sú splnené všetky relevantné vnútroštátne právne predpisy a právne predpisy Únie a či udelené práva neboli prekročené (články 8 až 11).

Výslovne sa ustanovuje, že členské štáty nesmú rokovať o žiadnych dvojstranných dohodách o poskytovaní leteckých služieb so Spojeným kráľovstvom ani s ním takéto dohody uzatvárať v otázkach, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, a nesmú leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva v súvislosti s leteckou dopravou ani iným spôsobom udeliť žiadne iné práva než práva udelené v tomto nariadení (článok 3). Zodpovedné príslušné orgány však samozrejme v rozsahu potrebnom na správne vykonávanie nariadenia budú môcť spolupracovať (článok 12), aby dochádzalo k čo najmenšiemu možnému narušeniu riadenia leteckých dopravných služieb, ktoré sa po skončení prechodného obdobia naďalej budú poskytovať pod záštitou Spojeného kráľovstva.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o spoločných pravidlách na zabezpečenie základnej leteckej prepojenosti po skončení prechodného obdobia uvedeného v Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,
so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,
keďže:

- (1) Dohodu o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu⁴ (ďalej len „dohoda o vystúpení“) Únia uzavrela rozhodnutím Rady (EÚ) 2020/135⁵ a dohoda nadobudla platnosť 1. februára 2020. Prechodné obdobie uvedené v článku 126 dohody o vystúpení, počas ktorého sa na Spojené kráľovstvo a v ňom v súlade s článkom 127 uvedenej dohody ďalej uplatňuje právo Únie, sa končí 31. decembra 2020. Rada 25. februára 2020 prijala rozhodnutie (EÚ, Euratom) 2020/266 o poverení začať rokovania so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska o novej dohode o partnerstve⁶. Ako vyplýva zo smerníc na rokovania, poverenie sa okrem iného vzťahuje na prvky potrebné na komplexné riešenie vzťahov so Spojeným kráľovstvom v oblasti letectva po skončení prechodného obdobia. Nie je však isté, či do konca

¹ Stanovisko ...

² Stanovisko ...

³ Pozícia Európskeho parlamentu z ...

⁴ Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7.

⁵ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/135 z 30. januára 2020 o uzavretí Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 1).

⁶ Ú. v. EÚ L 58, 27.2.2020, s. 53.

uvedeného obdobia nadobudne platnosť dohoda medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom upravujúca ich budúci vzťah v tejto oblasti.

- (2) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008⁷ sa stanovujú podmienky udelenia prevádzkovej licencie Únie leteckým dopravcom, ako aj sloboda poskytovať letecké dopravné služby vnútri EÚ.
- (3) Ak by sa neprijali žiadne osobitné ustanovenia, znamenal by koniec prechodného obdobia ukončenie všetkých práv a povinností, ktoré vyplývajú z právnych predpisov Únie v súvislosti s prístupom na trh, ako sa stanovuje v nariadení (ES) č. 1008/2008, pokiaľ ide o vzťah medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi.
- (4) Preto treba stanoviť dočasný súbor opatrení, ktoré umožnia dopravcom s licenciou v Spojenom kráľovstve poskytovať letecké dopravné služby medzi jeho územím a členskými štátmi. S cieľom zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi Spojeným kráľovstvom a členskými štátmi by sa takto udelené práva mali podmieniť tým, že Spojené kráľovstvo udelí rovnocenné práva leteckým dopravcom s licenciou v Únii, a mali by sa na ne vzťahovať určité podmienky zaisťujúce spravodlivú hospodársku súťaž.
- (5) S cieľom zohľadniť dočasný charakter tohto nariadenia by sa jeho uplatňovanie malo obmedziť do 30. júna 2021 alebo do nadobudnutia platnosti budúcej dohody so Spojeným kráľovstvom vzťahujúcej sa na poskytovanie leteckých dopravných služieb, ktorej je Únia zmluvnou stranou a ktorú dohodne Komisia v súlade s článkom 218 ZFEÚ, alebo ak sa stanoví predbežné uplatňovanie takejto dohody, do začatia tohto predbežného uplatňovania, podľa toho, čo nastane skôr.
- (6) V záujme zachovania vzájomne prospešnej úrovne prepojenosti by sa v súlade so zásadou reciprocity mali leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva aj leteckým dopravcom Únie umožniť určité dohody o marketingovej spolupráci.
- (7) Podobne ako v situáciách, ktoré sa vyskytujú v kontexte medzinárodných dohôd, by toto nariadenie nemalo členským štátom brániť v tom, aby vydávali oprávnenia na poskytovanie pravidelných leteckých dopravných služieb leteckými dopravcami Únie, ktorí si uplatňujú práva udelené Spojeným kráľovstvom. Pri udeľovaní týchto oprávnení členskými štátmi by nemalo dochádzať k diskriminácii leteckých dopravcov Únie.
- (8) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa na Komisiu mali preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o prijímanie opatrení zaručujúcich spravodlivú mieru reciprocity medzi právami, ktoré Únia a Spojené kráľovstvo jednostranne udeľujú leteckým dopravcom druhej strany, a na zabezpečenie toho, aby leteckí dopravcovia Únie pri poskytovaní leteckých dopravných služieb mohli súťažiť s leteckými dopravcami Spojeného kráľovstva za spravodlivých podmienok. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁸. Vzhľadom na ich možný vplyv na leteckú prepojenosť členských štátov by sa mal na prijímanie uvedených opatrení uplatňovať postup preskúmania. V riadne odôvodnených prípadoch, v ktorých si to vyžadujú vážne a naliehavé dôvody, by Komisia mala prijať

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

okamžite uplatniteľné vykonávacie akty. Takéto riadne odôvodnené prípady môžu nastať v situáciách, keď Spojené kráľovstvo neudelí leteckým dopravcom Únie rovnocenné práva, a tým spôsobí zjavnú nerovnováhu, alebo keď podmienky hospodárskej súťaže, ktoré sú menej priaznivé ako podmienky, ktoré majú pri poskytovaní leteckých dopravných služieb v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia leteckí dopravcovia Spojeného kráľovstva, ohrozujú hospodársku životaschopnosť leteckých dopravcov Únie.

- (9) Cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie predbežných opatrení na reguláciu leteckej dopravy medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom v prípade, ak na konci prechodného obdobia nebude dosiahnutá dohoda upravujúca ich budúci vzťah v oblasti leteckej dopravy, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale vzhľadom na jeho rozsah a dôsledky ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, a preto môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (10) Vzhľadom na naliehavosť spôsobenú skončením uvedeného prechodného obdobia je vhodné stanoviť výnimku z osemtyždňovej lehoty uvedenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (11) Územná pôsobnosť tohto nariadenia a žiadny v ňom uvedený odkaz na Spojené kráľovstvo sa nevzťahuje na Gibraltár.
- (12) Týmto nariadením nie je dotknuté právne postavenie Španielskeho kráľovstva, pokiaľ ide o zvrchovanosť nad územím, na ktorom sa nachádza letisko Gibraltár.
- (13) Ustanovenia tohto nariadenia by mali nadobudnúť účinnosť čo najskôr a mali by sa v zásade uplatňovať odo dňa nasledujúceho po skončení prechodného obdobia uvedeného v dohode o vystúpení, pokiaľ do uvedeného dátumu nenadobudne platnosť dohoda upravujúca budúci vzťah medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom v oblasti letectva. V záujme čo najskoršieho vykonania potrebných administratívnych postupov by sa však určité ustanovenia mali uplatňovať od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1
Rozsah pôsobnosti

V tomto nariadení sa stanovuje dočasný súbor opatrení, ktorými sa riadi letecká doprava medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Spojené kráľovstvo“) po uplynutí prechodného obdobia uvedeného v článku 126 dohody o vystúpení.

Článok 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „letecká doprava“ je preprava cestujúcich, batožiny, nákladu a poštových zásielok lietadlom, a to samostatne alebo v kombinácii, ktorá sa poskytuje verejnosti za úhradu alebo nájom a ktorá zahŕňa pravidelné a nepravidelné letecké dopravné služby;
2. „medzinárodná letecká doprava“ je letecká doprava, ktorá prechádza cez vzdušný priestor nad územím viac ako jedného štátu;
3. „letecký dopravca Únie“ je letecký dopravca s platnou prevádzkovou licenciou udelenou príslušným licenčným úradom v súlade s kapitolou II nariadenia (ES) č. 1008/2008;
4. „letecký dopravca Spojeného kráľovstva“ je letecký dopravca, ktorý:
 - a) má hlavné miesto podnikania v Spojenom kráľovstve a
 - b) spĺňa jednu z týchto dvoch podmienok:
 - i) Spojené kráľovstvo a/alebo štátni príslušníci Spojeného kráľovstva vlastnia viac než 50 % podniku a majú nad ním účinnú kontrolu, či už priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských podnikov alebo
 - ii) členské štáty Únie a/alebo štátni príslušníci členských štátov Únie a/alebo iné členské štáty Európskeho hospodárskeho priestoru a/alebo štátni príslušníci takýchto štátov, v akejkoľvek kombinácii, či už samostatne alebo spoločne so Spojeným kráľovstvom a/alebo štátnymi príslušníkmi Spojeného kráľovstva vlastnia viac než 50 % podniku a majú nad ním účinnú kontrolu, či už priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských podnikov;
 - c) v prípade uvedenom v písmene b) bode ii) bol deň pred prvým dňom uplatňovania tohto nariadenia, ako sa stanovuje v článku 14 ods. 2 prvom pododseku, držiteľom platnej prevádzkovej licencie v súlade s nariadením (ES) č. 1008/2008;
5. „účinná kontrola“ je vzťah, ktorý tvoria práva, zmluvy alebo iné prostriedky, ktoré buď samostatne, alebo spoločne a s ohľadom na vecné skutočnosti alebo právnu úpravu umožňujú priamo alebo nepriamo uplatniť rozhodujúci vplyv na podnik, hlavne:
 - a) právo použiť všetky aktíva podniku alebo ich časť;
 - b) práva alebo zmluvy, ktoré poskytujú rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodnutia orgánov podniku alebo inak poskytujú rozhodujúci vplyv na riadenie obchodnej činnosti podniku;
6. „právo hospodárskej súťaže“ je právo týkajúce sa tejto činnosti, ak má účinok na letecké dopravné služby:
 - a) činnosť pozostávajúca z týchto prvkov:

- i) dohody medzi leteckými dopravcami, rozhodnutia združení leteckých dopravcov a zosúladené postupy, ktorých cieľom alebo dôsledkom je zabránenie hospodárskej súťaži, jej obmedzenie alebo narušenie;
 - ii) zneužívanie dominantného postavenia jedným alebo viacerými leteckými dopravcami;
 - iii) opatrenia, ktoré Spojené kráľovstvo prijalo alebo uplatňuje v prípade verejných podnikov a podnikov, ktorým Spojené kráľovstvo udelilo osobitné alebo výlučné práva, a ktoré sú v rozpore s bodmi i) alebo ii);
- b) koncentrácie medzi leteckými dopravcami, ktoré významne bránia účinnej hospodárskej súťaži, najmä v dôsledku vytvárania alebo posilňovania dominantného postavenia;

7. „subvencia“ je akýkoľvek finančný príspevok, ktorý vláda alebo ktorýkoľvek iný verejný orgán na akejkoľvek úrovni poskytne leteckému dopravcovi alebo letisku a ktorý predstavuje výhodu, vrátane týchto možností:

- a) priamy prevod finančných prostriedkov, ako sú napr. granty, pôžičky alebo prísun kapitálu, prípadný priamy prevod prostriedkov, prevzatie záväzkov, ako sú napr. úverové záruky, kapitálové injekcie, vlastníctvo, ochrana proti bankrotu alebo poistenie;
- b) vzdanie sa alebo nevybratie príjmov, ktoré sú inak splatné;
- c) poskytovanie tovaru alebo služieb (okrem všeobecnej infraštruktúry) či nákup tovaru alebo služieb;
- d) realizovanie platieb do finančného mechanizmu alebo poverenie či usmernenie súkromnej inštitúcie na vykonávanie jednej alebo viacerých funkcií uvedených v písmenách a), b) a c), ktoré by inak prináležali vláde alebo inému verejnému orgánu a ktorých vykonávanie sa v žiadnom zmysle nelíši od praxe obvykle vykonávanej vládou.

Finančný príspevok zo strany vlády alebo iného verejného orgánu sa nepovažuje za výhodu, pokiaľ by rovnaký finančný príspevok poskytol súkromný účastník trhu nachádzajúci sa v rovnakej situácii ako príslušný verejný orgán a motivovaný výlučne vyhliadkou na zisk;

8. „nezávislý orgán na ochranu hospodárskej súťaže“ je orgán zodpovedný za uplatňovanie a presadzovanie práva hospodárskej súťaže, ako aj za kontrolu subvencií, ktorý spĺňa tieto podmienky:

- a) orgán je funkčne nezávislý a primerane vybavený zdrojmi potrebnými na plnenie jeho úloh;
- b) pri vykonávaní svojich povinností a právomocí má orgán potrebné záruky nezávislosti od politického alebo iného vonkajšieho vplyvu a koná nestranné a
- c) rozhodnutia orgánu podliehajú súdnemu preskúmaniu;

9. „diskriminácia“ je rozlišovanie akéhokoľvek druhu bez objektívneho dôvodu v súvislosti s dodaním tovaru alebo poskytovaním služieb (vrátane verejných služieb) využívaných na prevádzkovanie leteckých dopravných služieb, alebo v súvislosti so zaobchádzaním s nimi zo strany subjektov verejného sektora relevantných pre letecké dopravné služby;

10. „pravidelná letecká dopravná služba“ je séria letov, z ktorých každý má tieto charakteristiky:

- a) pri každom lete sú miesta na sedenie a/alebo kapacita na prepravu nákladu a/alebo pošty k dispozícii pre individuálny nákup zo strany verejnosti (buď priamo od leteckého dopravcu alebo od jeho oprávnených zástupcov);

- b) uskutočňuje sa tak, aby slúžila na prepravu medzi tými istými dvoma alebo viacerými letiskami, buď:
- i) podľa uverejneného letového poriadku, alebo
 - ii) letmi, ktoré sú také pravidelné alebo časté, že tvoria rozpoznateľnú systematickú sériu;
11. „nepravidelná letecká dopravná služba“ je obchodná letecká dopravná služba, ktorá sa vykonáva inak než pravidelná letecká dopravná služba;
12. „územie Únie“ je pevninské územie, vnútrozemské vody a pobrežné more členských štátov, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, ako aj podmienky stanovené v týchto zmluvách, a vzdušný priestor nad nimi;
13. „územie Spojeného kráľovstva“ je pevninské územie, vnútrozemské vody a pobrežné more Spojeného kráľovstva a vzdušný priestor nad nimi;
14. „Chicagsky dohovor“ je Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve podpísaný v Chicagu 7. decembra 1944.

Článok 3 Prepravné práva

1. Leteckí dopravcovia Spojeného kráľovstva môžu za podmienok stanovených v tomto nariadení:
- a) lietať ponad územie Únie bez pristátia;
 - b) uskutočňovať pristátia na území Únie na iné ako prepravné účely v zmysle Chicagskeho dohovoru;
 - c) poskytovať pravidelné a nepravidelné služby medzinárodnej leteckej dopravy pre cestujúcich, kombináciu cestujúcich a nákladu, ako aj služby určené iba na prepravu nákladu medzi akýmkoľvek dvoma bodmi, z ktorých jeden sa nachádza na území Spojeného kráľovstva a druhý na území Únie.
3. Pokiaľ ide o obdobie, počas ktorého sa toto nariadenie uplatňuje, členské štáty nesmú rokovať ani uzatvárať dvojstranné zmluvy či dohody so Spojeným kráľovstvom o záležitostiach patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Vzhľadom na uvedené obdobie nesmú leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva v súvislosti s leteckou dopravou udeliť žiadne iné práva ako tie, ktoré sa udeľujú týmto nariadením.
4. Bez ohľadu na odsek 3 môžu členské štáty v súlade s vnútroštátnym právom povoliť na svojom území poskytovanie služieb leteckej ambulancie lietadlami registrovanými v Spojenom kráľovstve.

Článok 4 Dohody o marketingovej spolupráci

1. Letecké dopravné služby v súlade s článkom 3 sa môžu poskytovať prostredníctvom dohôd o blokovanej časti kapacity lietadla alebo o spoločnom označovaní liniek takto:
- a) letecký dopravca Spojeného kráľovstva môže konať ako marketingový dopravca s ktorýmkoľvek prevádzkujúcim dopravcom, ktorý je leteckým dopravcom Únie alebo leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva, alebo s ktorýmkoľvek prevádzkujúcim dopravcom tretej krajiny, ktorý má podľa práva Únie alebo prípadne podľa práva dotknutého členského štátu alebo členských štátov potrebné prepravné práva, ako aj právo, aby jeho dopravcovia vykonávali uvedené práva prostredníctvom predmetnej dohody;

b) letecký dopravca Spojeného kráľovstva môže konať ako prevádzkujúci dopravca s ktorýmkoľvek marketingovým dopravcom, ktorý je leteckým dopravcom Únie alebo leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva, alebo s ktorýmkoľvek marketingovým dopravcom tretej krajiny, ktorý má podľa práva Únie alebo prípadne podľa práva dotknutého členského štátu alebo členských štátov potrebné práva na príslušné trasy, ako aj právo, aby jeho dopravcovia vykonávali uvedené práva prostredníctvom predmetnej dohody.

2. Práva udelené leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva podľa odseku 1 sa v žiadnom prípade nesmú vykladať ako práva, ktorými sa na leteckých dopravcov tretej krajiny prenášajú iné práva ako tie, ktoré im priznáva právo Únie alebo právo dotknutého členského štátu alebo členských štátov.

3. Ak letecký dopravca Spojeného kráľovstva, či už ako prevádzkujúci alebo ako marketingový dopravca, využíva dohody o blokovanej časti kapacity lietadla alebo o spoločnom označovaní liniek, ich využívanie nesmie viesť k tomu, že dopravca si bude uplatňovať iné práva ako tie, ktoré sú uvedené v článku 3 ods. 1.

To nebráni dopravcom Spojeného kráľovstva poskytovať letecké dopravné služby medzi akýmikoľvek dvoma bodmi, z ktorých sa jeden nachádza na území Únie a druhý v tretej krajine, za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:

a) letecký dopravca Spojeného kráľovstva koná ako marketingový dopravca na základe dohody o blokovanej časti kapacity lietadla alebo o spoločnom označovaní liniek s prevádzkujúcim dopravcom, ktorý má podľa práva Únie alebo podľa práva dotknutého členského štátu alebo členských štátov potrebné prepravné práva, ako aj právo vykonávať uvedené práva prostredníctvom predmetnej dohody;

b) predmetná dopravná služba je súčasťou prepravy tohto dopravcu Spojeného kráľovstva medzi bodom na území Spojeného kráľovstva a príslušným bodom v dotknutej tretej krajine.

4. Na účely overenia súladu s podmienkami stanovenými v tomto článku a s uplatniteľnými požiadavkami práva Únie a vnútroštátneho práva, najmä pokiaľ ide o bezpečnostnú ochranu a bezpečnosť, musia dotknuté členské štáty vyžadovať, aby dohody uvedené v tomto článku schválili ich príslušné orgány.

Článok 5 Prenájom lietadiel

1. Pri výkone práv stanovených v článku 3 ods. 1 letecký dopravca Spojeného kráľovstva môže poskytovať letecké dopravné služby svojimi vlastnými lietadlami a vo všetkých týchto prípadoch:

- a) s použitím lietadiel prenajatých bez posádky od akéhokoľvek prenajímateľa;
- b) s použitím lietadiel prenajatých s posádkou od ktoréhokoľvek iného leteckého dopravcu Spojeného kráľovstva;
- c) s použitím lietadiel prenajatých s posádkou od leteckých dopravcov z inej krajiny ako Spojené kráľovstvo, za predpokladu, že prenájom je odôvodnený výnimočnými potrebami, sezónnymi kapacitnými potrebami alebo prevádzkovými ťažkosťami nájomcu a prenájom nepresiahne čas, ktorý je nevyhnutne potrebný na naplnenie týchto potrieb alebo prekonanie týchto ťažkostí.

2. Na účely overenia súladu s podmienkami stanovenými v odseku 1 a s uplatniteľnými požiadavkami práva Únie a vnútroštátneho práva, najmä pokiaľ ide o bezpečnostnú ochranu a

bezpečnosť, musia dotknuté členské štáty vyžadovať, aby dohody uvedené v odseku 1 schválili ich príslušné orgány.

Článok 6 Rovnocennosť práv

1. Komisia monitoruje práva, ktoré Spojené kráľovstvo udelilo leteckým dopravcom Únie, a podmienky ich vykonávania.

2. Ak Komisia zistí, že práva, ktoré Spojené kráľovstvo udelilo leteckým dopravcom Únie, nie sú *de iure* alebo *de facto* rovnocenné s právami udelenými leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva na základe tohto nariadenia alebo že uvedené práva nie sú rovnako dostupné pre všetkých dopravcov Únie, v záujme obnovenia rovnocennosti bezodkladne prijme vykonávacie akty s cieľom:

a) stanoviť obmedzenia prípustnej kapacity pravidelných leteckých dopravných služieb dostupnej pre leteckých dopravcov Spojeného kráľovstva a uložiť členským štátom povinnosť, aby zodpovedajúcim spôsobom upravili prevádzkové oprávnenia leteckých dopravcov Spojeného kráľovstva, a to tak existujúce, ako aj novo udelené;

b) uložiť členským štátom povinnosť, aby zamietli, pozastavili alebo zrušili uvedené prevádzkové oprávnenia, alebo

c) uložiť finančné poplatky alebo prevádzkové obmedzenia.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 13 ods. 2. Ak si to vyžadujú vážne a naliehavé dôvody v riadne odôvodnených prípadoch závažného narušenia rovnocennosti v zmysle odseku 2, prijímú sa v súlade s postupom pre naliehavé prípady uvedeným v článku 13 ods. 3.

Článok 7 Spravodlivá hospodárska súťaž

1. Komisia monitoruje podmienky, za akých leteckí dopravcovia Únie a jej letiská súťažia s leteckými dopravcami Spojeného kráľovstva a jeho letiskami pri poskytovaní leteckých dopravných služieb, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

2. Ak Komisia dospeje k záveru, že uvedené podmienky sú v dôsledku niektorej zo situácií uvedených v odseku 3 zjavne menej priaznivé než podmienky leteckých dopravcov Spojeného kráľovstva, v záujme nápravy uvedenej situácie bezodkladne prijme vykonávacie akty s cieľom:

a) stanoviť obmedzenia prípustnej kapacity pravidelných leteckých dopravných služieb dostupnej pre leteckých dopravcov Spojeného kráľovstva a uložiť členským štátom povinnosť, aby zodpovedajúcim spôsobom upravili prevádzkové oprávnenia leteckých dopravcov Spojeného kráľovstva, a to tak existujúce, ako aj novo udelené;

b) uložiť členským štátom povinnosť, aby niektorým alebo všetkým leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva zamietli, pozastavili alebo zrušili uvedené prevádzkové oprávnenia, alebo

c) uložiť finančné poplatky alebo prevádzkové obmedzenia.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 13 ods. 2. Ak si to vyžadujú vážne a naliehavé dôvody v riadne odôvodnených prípadoch ohrozenia hospodárskej životaschopnosti jednej alebo viacerých činností leteckých dopravcov Únie, prijímú sa v súlade s postupom pre naliehavé prípady uvedeným v článku 13 ods. 3.

3. Vykonávacie akty uvedené v odseku 2 sa za podmienok stanovených v uvedenom odseku prijímajú na nápravu týchto situácií:

- a) poskytovanie subvencií Spojeným kráľovstvom;
- b) Spojené kráľovstvo nezaviedlo alebo účinne neuplatňuje právo hospodárskej súťaže;
- c) Spojené kráľovstvo nezriadilo alebo nezachovalo nezávislý orgán na ochranu hospodárskej súťaže;
- d) Spojené kráľovstvo uplatňuje v oblasti ochrany pracovníkov, bezpečnostnej ochrany, bezpečnosti, životného prostredia alebo práv cestujúcich normy, ktoré sú na nižšej úrovni než normy stanovené v práve Únie, alebo ak neexistujú príslušné ustanovenia v práve Únie, sú na nižšej úrovni než normy uplatňované všetkými členskými štátmi, no v každom prípade na nižšej úrovni než príslušné medzinárodné normy;
- e) akákoľvek forma diskriminácie voči leteckým dopravcom Únie.

4. Na účely odseku 1 si Komisia môže vyžiadať informácie od príslušných orgánov, leteckých dopravcov alebo letísk Spojeného kráľovstva. Ak príslušné orgány Spojeného kráľovstva, letecký dopravca Spojeného kráľovstva alebo letisko Spojeného kráľovstva neposkytnú požadované informácie v primeranej lehote stanovenej Komisiou alebo poskytnú neúplné informácie, Komisia môže postupovať v súlade s odsekom 2.

5. Na záležitosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, sa nevzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/712⁹.

Článok 8 *Prevádzkové oprávnenie*

1. Bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy Únie a vnútroštátne právne predpisy v oblasti bezpečnosti letectva, sú leteckí dopravcovia Spojeného kráľovstva na to, aby mohli vykonávať práva, ktoré im boli udelené podľa článku 3, povinní získať prevádzkové oprávnenie od každého členského štátu, v ktorom chcú vykonávať svoju činnosť.

2. Dotknutý členský štát po doručení žiadosti o prevádzkové oprávnenie od leteckého dopravcu Spojeného kráľovstva bez zbytočného odkladu udelí príslušné prevádzkové oprávnenie, ak:

- a) je žiadajúci letecký dopravca Spojeného kráľovstva držiteľom prevádzkovej licencie v súlade s právnymi predpismi Spojeného kráľovstva a
- b) Spojené kráľovstvo vykonáva a udržiava účinnú regulačnú kontrolu žiadajúceho leteckého dopravcu Spojeného kráľovstva, je jednoznačne určený príslušný orgán a letecký dopravca Spojeného kráľovstva je držiteľom osvedčenia leteckého prevádzkovateľa vydaného uvedeným orgánom.

3. Bez toho, aby bola dotknutá potreba poskytnúť dostatočný čas na vykonanie potrebných posúdení, sú leteckí dopravcovia Spojeného kráľovstva oprávnení predkladať svoje žiadosti o prevádzkové oprávnenia odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Za predpokladu, že sú splnené príslušné podmienky, majú členské štáty právomoc schvaľovať tieto žiadosti od uvedeného dňa. Všetky takto udelené oprávnenia však nadobudnú účinnosť najskôr od prvého dňa uplatňovania tohto nariadenia uvedeného v článku 14 ods. 2 prvom pododseku.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/712 zo 17. apríla 2019 o ochrane hospodárskej súťaže v leteckej doprave, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 868/2004 (Ú. v. EÚ L 123, 10.5.2019, s. 4).

Článok 9

Prevádzkové plány, programy a letové poriadky

1. Leteckí dopravcovia Spojeného kráľovstva predložia prevádzkové plány, programy a letové poriadky v súvislosti s poskytovaním leteckých dopravných služieb na schválenie príslušným orgánom každého dotknutého členského štátu. Predkladajú ich aspoň 30 dní pred začiatkom prevádzky.
2. S výhradou článku 8 sa prevádzkové plány, programy a letové poriadky sezóny IATA, ktorá prebieha v prvý deň uplatňovania tohto nariadenia uvedený v článku 14 ods. 2 prvom pododseku, ako aj prevádzkové plány, programy a letové poriadky prvej nasledujúcej sezóny môžu predložiť a schváliť pred daným dátumom.
3. Toto nariadenie nebráni členským štátom v tom, aby vydávali oprávnenia na poskytovanie pravidelných leteckých dopravných služieb leteckými dopravcami Únie, ktorí si uplatňujú práva udelené Spojeným kráľovstvom. Pri udeľovaní týchto oprávnení členskými štátmi nesmie dochádzať k diskriminácii dopravcov Únie.

Článok 10

Zamietnutie, zrušenie, pozastavenie a obmedzenie oprávnenia

1. Členské štáty zamietnu alebo prípadne zrušia či pozastavia prevádzkové oprávnenie leteckého dopravcu Spojeného kráľovstva, ak:
 - a) letecký dopravca nie je leteckým dopravcom Spojeného kráľovstva podľa tohto nariadenia alebo
 - b) neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2.
2. Členské štáty zamietnu, zrušia, pozastavia či obmedzia prevádzkové oprávnenie leteckého dopravcu Spojeného kráľovstva alebo uložia podmienky na takéto oprávnenie, prípadne obmedzia prevádzku či uložia podmienky prevádzky, ak nastane ktorákoľvek z týchto situácií:
 - a) neboli splnené uplatniteľné požiadavky na bezpečnostnú ochranu a bezpečnosť;
 - b) neboli splnené uplatniteľné požiadavky týkajúce sa vstupu lietadla používaného na leteckú dopravu na územie dotknutého členského štátu, jeho prevádzky na tomto území alebo odletu z tohto územia;
 - c) neboli splnené uplatniteľné požiadavky týkajúce sa vstupu cestujúcich, posádky, batožiny, nákladu a/alebo leteckej pošty v lietadle na územie dotknutého členského štátu, pobytu na ňom či odchodu z neho (vrátane predpisov vzťahujúcich sa na vstup, odbavenie, prístahovalectvo, pasy, colné odbavenie a karanténu alebo v prípade pošty poštových predpisov).
3. Členské štáty zamietnu, zrušia, pozastavia či obmedzia prevádzkové oprávnenia leteckých dopravcov Spojeného kráľovstva alebo uložia podmienky na takéto oprávnenia, prípadne obmedzia prevádzku či uložia podmienky prevádzky, ak to od nich požaduje Komisia v súlade s článkami 6 alebo 7.
4. Členské štáty bez zbytočného odkladu informujú Komisiu a ostatné členské štáty o všetkých rozhodnutiach o zamietnutí alebo zrušení prevádzkového oprávnenia leteckého dopravcu Spojeného kráľovstva podľa odsekov 1 a 2.

*Článok 11
Osvedčenia a licencie*

Členské štáty uznajú platnosť osvedčení o letovej spôsobilosti, osvedčení o spôsobilosti a licencií, ktoré Spojené kráľovstvo vydalo či vyhlásilo za platné a ktoré sú stále platné, na účely prevádzkovania leteckých dopravných služieb leteckými dopravcami Spojeného kráľovstva podľa tohto nariadenia za predpokladu, že takéto osvedčenia alebo licencie boli vydané alebo vyhlásené za platné minimálne podľa príslušných medzinárodných noriem stanovených v rámci Chicagskeho dohovoru a v súlade s nimi.

*Článok 12
Konzultácie a spolupráca*

1. S cieľom zabezpečiť vykonávanie tohto nariadenia príslušné orgány členských štátov podľa potreby vedú konzultácie a spolupracujú s príslušnými orgánmi Spojeného kráľovstva.
2. Členské štáty Komisii na požiadanie a bez zbytočného odkladu poskytnú všetky informácie získané podľa odseku 1 tohto článku alebo akékoľvek iné informácie dôležité pre vykonávanie článkov 6 a 7.

*Článok 13
Výbor*

1. Komisii pomáha výbor zriadený nariadením (ES) č. 1008/2008. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.

*Článok 14
Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie*

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Uplatňuje sa odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým sa právo Únie podľa článkov 126 a 127 dohody o vystúpení prestane uplatňovať na Spojené kráľovstvo.
Článok 8 ods. 3 a článok 9 ods. 2 sa však uplatňujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
3. Toto nariadenie sa neuplatňuje, ak do dátumu uvedeného v odseku 2 prvom pododseku nadobudne platnosť dohoda so Spojeným kráľovstvom, ktorou sa komplexne upravuje poskytovanie leteckej dopravy a ktorej je Únia zmluvnou stranou.
4. Toto nariadenie sa prestane uplatňovať k skoršiemu z týchto dní:
 - a) 30. jún 2021;
 - b) deň, keď nadobudne platnosť dohoda uvedená v odseku 3, alebo prípadne deň, od ktorého sa táto dohoda začne predbežne vykonávať.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*